

Parc de Can Sostres - Torrelles de Llobregat

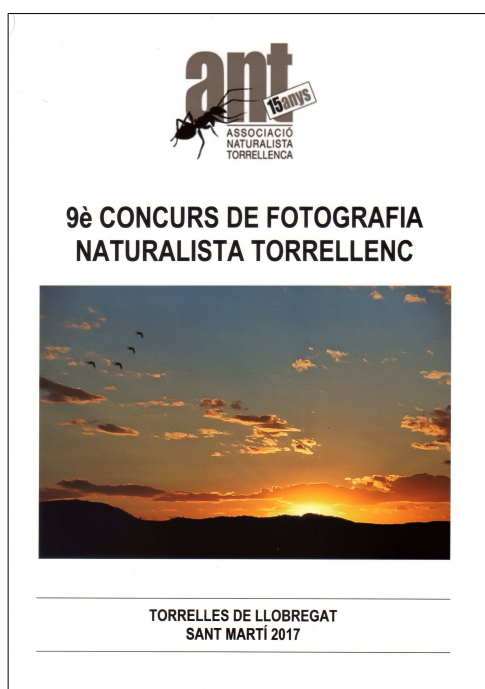
INFORMACIÓ

201

NOVEMBRE 2017

www.antlaformiga.org - ant.laformiga@gmail.com

9è CONCURS DE FOTOGRAFIA NATURALISTA TORRELLENC

Fins el diumenge, 5 de novembre, es poden presentar fotografies, en les tres modalitats possibles de fauna, flora i paisatge, al 9è Concurs de fotografia naturalista torrellenc.

Es poden presentar a QUISES (Major, 47) o bé lliurar-los a qualsevol membre de la junta de l'ANT.

En les següents pàgines tornem a publicar les bases del concurs per a aquelles persones que vulguin presentar fotografies a última hora.

El dilluns, 6 de novembre, al vespre, a can Sostres, es reunirà el jurat per deliberar i triar les fotografies premiades.

L'acte del lliurament dels premis es realitzarà a la Biblioteca Municipal Pompeu Fabra, el dijous, 9 de novembre, després de la xerrada programada per a les 20,30 hores.

L'exposició de les fotografies presentades s'inaugurarà el mateix dijous i restarà oberta al públic, en els horaris habituals de la biblioteca, fins el dissabte, 25 de novembre.

Aquest concurs de fotografia naturalista el convoca cada dos anys la nostra entitat coincidint amb la programació de la Festa Major de Sant Martí.

Si encara no ho heu fet, us animem a presentar fotografies al concurs, per ajudar a divulgar els valors naturals del nostre entorn.

El coneixement de la importància de la natura que tenim més a prop és un primer pas per ajudar a preservar-la.

NATUSFERA. UNA PLATAFORMA DE CIÈNCIA CIUTADANA

Sant Martí 2017

Dijous, 9 de novembre, a les 20,30 hores, a la Biblioteca Pompeu Fabra,

Xerrada :
«Natusfera. Una plataforma de ciència ciutadana»
 per Jaume Piera

COM FUNCIONA

Tot seguit,

Acte de lliurament dels premis del
 9è Concurs de fotografia naturalista torrellenc

Inauguració de l'exposició de les fotografies
 presentades al concurs

El dijous, 9 de novembre, a les 20,30 hores, a la Biblioteca Municipal Pompeu Fabra, hi ha programada la xerrada **“Natusfera. Una plataforma de ciència ciutadana”**, a càrrec de Jaume Piera, de l'equip que ha desenvolupat aquesta plataforma informàtica.

El conferenciant ens explicarà les diverses possibilitats que ofereix de recollir i consultar dades naturalistes i compartir diversos projectes en aquesta adaptació de Inaturalist, creada pel CREA, amb finançament de diverses fundacions i organismes científics.

La xerrada serà prèvia a l'acte de lliurament dels premis del 9è Concurs de fotografia naturalista torrellenc i a la inauguració de l'exposició de les fotografies presentades al concurs.

dissabte, 11 de novembre del 2017
a les 9 del matí
a la plaça de l'Ajuntament

Passejada naturalista guiada de Sant Martí

Amb una durada de tres hores, en aquesta petita excursió, es reconeixerà la flora i la fauna del nostre entorn.

És oberta a tothom i no cal inscripció prèvia.

Cal portar calçat adequat per caminar pel camp.

Per al dissabte, 11 de novembre, Sant Martí, a les 9 del matí, s'ha programat una sortida naturalista guiada per l'entorn del casc urbà.

Amb una durada d'unes tres hores i sortida i tornada a la plaça de l'ajuntament, s'arribarà fins a la font de can Cartró.

Durant l'itinerari sense gaire dificultat, només cal portar calçat adequat per caminar pel camp, es reconeixeran diverses espècies de fauna i flora.

Per Sant Martí de l'any passat ja es va organitzar una passejada naturalista que va tenir bona acollida i es va repetir pel maig d'enguany.

diumenge, 7 de maig del 2017
a les 9 del matí
a la plaça de l'Ajuntament

Passejada naturalista guiada:

Descoberta de la flora i la fauna

Amb una durada de tres hores, en aquesta petita excursió, es reconeixerà la flora i la fauna del nostre entorn.

És oberta a tothom i no cal inscripció prèvia.

Cal portar calçat adequat per caminar pel camp.

A dalt a l'esquerra cartell de la passejada organitzada per Sant Martí d'enguany.

A l'esquerra cartell de la sortida realitzada el 7 de maig d'enguany.

A la dreta de dalt a baix fotos de la passejada del maig d'enguany. L'ocell és un exemplar de Cruixidell (*Miliaria calandra*).

ESPAI DEL MEDI AMBIENT DINS LA FESTA MAJOR DE SANT MARTÍ

FESTA MAJOR DE SANT MARTÍ 2017

MERCAT D'INTERCANVI I SEGONA MÀ

Dissabte 11 de novembre, de 10.30h a 14h
Plaça de l'Ajuntament, Espai de Medi Ambient

Inscriu-te si vols posar parada!

Inscripció oberta a particulars, associacions i entitats. Consulta condicions a l'Ajuntament o a la pàgina web: www.torrelles.cat

El dissabte, 11 de novembre, al matí, dins la Festa Major de Sant Martí s'organitza l'Espai del Medi Ambient. A partir de les 10,30 hores, al carrer Major, des de la plaça de l'Església fins la plaça Sant Martí, es realitzen diverses activitats relacionades amb el medi ambient.

A continuació reproduïm un fragment del programa de la festa.

Espai del Medi Ambient

A les 10,30 hores, al carrer Major

Mercat de segona mà i d'intercanvi.

Reduïm residus i allarguem la vida dels productes (inscripció prèvia a l'Ajuntament o a través de mediambient@torrelles.cat. Places limitades. L'Ajuntament posa les taules i les cadires) Col·labora: Associació de dones pla de les Bruixes.

Jocs de gran format.

Amb elements reciclats.

Parades informatives i tallers de sensibilització.

Solidança.

"Què fem amb la roba que va al contenidor taronja?" i taller infantil.

Fundació Catalana per a la Prevenció de Residus i el Consum Responsable.

Prevenció de residus i taller infantil.

Àrea Metropolitana de Barcelona.

Malbaratament alimentari.

Regidoria de Medi Ambient.

Compostatge, porta a porta, residu mínim ...

Cercavila

Amb la companyia Més tumacat.

Tallers infantils

Amb elements reciclats.

A les 10,30 hores, a la plaça de l'Església

Exhibició d'associacions de defensa forestal

Organitzada per l'Associació de Voluntaris Forestals de Torrelles de Llobregat.

A les 10,30 hores, a la plaça de l'Ajuntament

Rocòdrom mòbil

Organitzat pel Centre Excursionista Torrellenc

Fotografies de la Festa Major de Sant Martí del 2016

esmentada.

Eines polèmiques: les cremes prescrites

El GRAF, aquest grup d'enginyers-bombers que es dediquen tant a la prevenció com a l'extinció, és qui començà a proposar, com a eina de gestió en fase experimental, les cremes prescrites. Des de 1999 el foc s'utilitza com a gestor del bosc, una tècnica anomenada «foc prescrit» o «crema prescrita». És a partir d'aquest moment que a Catalunya, únic lloc de l'Estat espanyol, es comença a tractar de manera seriosa el foc com a possible gestor del forest i com la solució als grans incendis forestals. Existeixen altres objectius pels quals a Catalunya s'han fet cremes, com ara per tal de gestionar les ignicions de matolls intencionades, per motius de circulació, pastures, caça, turisme, o per la pròpia pràctica i entrenament per part dels GRAF que comencen a treballar. Per mitjà de la ignició controlada s'afavoreix evitar les ignicions perilloses.

Un bomber del Grup de Recolzament a Actuacions Forestals (GRAF) inicia un foc prescrit amb la torxa. Els incendis controlats són una forma d'evitar els macroincendis, perquè eviten l'acumulació de combustible potencial. / X. Úbeda

Els objectius que es persegueixen en una crema sempre són molt diversos, tan diversos com qualsevol actuació que es realitzi sobre un ecosistema. Abans de res, cal aclarir que una crema no és un incendi. La principal diferència rau en la intensitat del foc, de manera que aquest factor determina si el foc beneficia o perjudica el medi. Les cremes es basen en la pràctica de foc de baixa intensitat conduït artificialment per tal que no pugui propagar-se per mitjà d'una evolució lliure. Les cremes s'executen obeint un «pla de crema» prèviament dissenyat i aprovat on s'especifica

clarament la «finestra de prescripció», que engloba el conjunt de condicions meteorològiques, topogràfiques i de combustible disponible que cal tenir presents per poder garantir un control absolut del foc.

En funció del tipus de crema es persegueix un tipus d'objectiu o un altre, i a partir d'aquí les condicions que marca la finestra de prescripció s'executen seguint un determinat «patró d'ignició», és a dir, una forma prefixada d'encendre i conduir el foc. Els patrons de crema poden ser diversos però, principalment, es basen en variacions o estratègies de conduir el foc mitjançant una evolució de cap, de flanc o de cua.

Un fet molt important des del punt de vista científic és que el GRAF sempre ha permès que les seves cremes fossin camps d'experimentació per als grups de recerca. Així doncs, ens ha donat l'oportunitat de desenvolupar la recerca. Una crema és un escenari on es poden controlar moltes variables que quan es coneixen es poden sotmetre a experimentació. Hi ha diverses variables interessants d'estudiar: com afecta el foc a la fauna? I a la vegetació? I al sòl? Com es comporta el foc? Molts grups de recerca aprofiten científicament aquesta infraestructura experimental. Les cremes prescrites són una actuació polèmica. No tothom accepta aquest tipus de gestió forestal. Per això, al GRAF també li interessa que s'estudiïn tots els aspectes relacionats amb la crema. Cal donar respostes i pensar en tots els beneficis i inconvenients que aquesta gestió pot representar. Ara bé, sempre es fa necessària la cerca d'un equilibri que conduïxi cap a una situació sostenible del bosc. Tampoc és vàlida la crítica sistemàtica d'una eina de gestió forestal sense proposar una alternativa o sense conèixer a fons els avantatges o desavantatges d'aquesta eina.

Però tampoc volem dir que la crema prescrita sigui la panacea. Amb els temps que vivim de canvi global, l'escalfament del planeta i els alts nivells de CO₂ a l'atmosfera, sembla de partida contradictori proposar com a vàlida una eina de gestió basada en l'alliberament intencionat de CO₂. I simplement és degut al fet que el nivell d'alliberament de CO₂ per part de l'entramat industrial, de transport, energètic, etc., en què les societats del món desenvolupat vivim instal·lats, és tan gegant que el procés natural i mil·lenari de cremar a baixa intensitat ens fa pensar que aquesta eina de gestió és de partida contraproduent.

Aquí és on la gestió torna a ser clau, i ara no tan sols la gestió forestal, sinó la gestió global dels problemes. És la nostra còmoda forma de viure la que provoca desproporcionades quantitats de CO₂ i la que hem de minimitzar amb gran celeritat si volem un equilibri. Per altra banda, des del nostre punt de vista cal veure les cremes prescrites com allò que realment són: una de les diferents eines que hi ha per gestionar les masses forestals. No pot

considerar-se el remei d'aplicació extensiva i sistemàtica, perquè si no ens trobaríem amb un nou desequilibri d'alliberament de CO₂ causat per la gestió amb foc.

Parcel·la a Tivissa abans i després de realitzar la crema controlada, que tenia com a objectiu recuperar pastures per a les ovelles. Un cop surtin els rebrots tendres, els animals que pasturaran s'encarregaran de mantindre baixa i sense risc d'incendi la vegetació. / X. Úbeda

Servei de recollida 'Porta a porta'

El Casc Antic de Sarrià acull el desplegament del primer sistema de recollida porta a porta de residus a tota la ciutat. Es tracta d'un sistema pioner, que suposa una millora de la qualitat de l'espai públic pels veïns.

El desplegament del sistema de recollida porta a porta consta de tres fases. La primera comptarà amb sessions informatives i de participació, que s'inicien a mitjans d'octubre de 2017 i s'aniran convocant fins al mes de desembre. En aquesta primera fase ja funcionarà l'Oficina Permanent d'atenció als veïns, i els informadors ambientals participaran en alguns actes. La segona fase consistirà en la campanya de comunicació, a partir de gener de 2018, en què es distribuirà el material necessari: cubells, bosses d'escombraries, material divulgatiu, etcètera.

Està previst que el sistema de recollida porta a porta, en què els residus que es generen a les llars són separats prèviament i dipositats al carrer segons el model de recollida instaurat, es posi en funcionament el 19 de febrer de 2018.

El sistema de recollida porta a porta implica nous hàbits per al ciutadà, ja que ha de complir amb el dia indicat per treure la fracció acordada dels residus, així com en l'horari de baixar les escombraries (de 20 a 22 hores) i el de recollir els bujols comunitaris o comercials (abans de les 10 hores del dia següent).

Acompanyem aquest full informatiu amb un recull de premsa, el número 104 dins de la col·lecció, que porta el títol **"Inici de recollida de residus porta a porta, dins del municipi de Barcelona, a Sarrià"**.

Es tracta d'informacions recollides del diaris El Punt Avui, Ara, La Vanguardia i del digital El Món, que tracten de la prova pilot, a Barcelona, de recollides selectives de residus porta a porta, al nucli antic de Sarrià.

A continuació reproduïm un fragment de la pàgina sobre les recollides de residus urbans del web municipal de Barcelona.

Recollida de residus domiciliaris

La ciutat de Barcelona disposa d'un ampli servei municipal per a la recollida diària de la brossa domiciliària i comercial per facilitar als ciutadans la recollida dels residus i garantir la netedat i salubritat de l'espai públic.

Aquest servei es duu a terme a través de contenidors de carrer, servei de recollida porta a porta de bosses, bústies de recollida pneumàtica, a més de bujols per a la recollida comercial. A la xarxa de Punts Verds es lliuren els residus que no es poden ubicar en els contenidors convencionals. Els ciutadans també disposen de serveis especials de recollida de residus, com ara la recollida de mobles i trastos vells, la recollida domiciliària de roba, la recollida d'animals morts, recollida de sacs de runa, restes de jardineria o la recollida de fibrociment i amiant.

Participar en la recollida selectiva de residus, fent el primer pas en la separació de les deixalles a la llar és un gest cívic que contribueix a la preservació de l'entorn. Els residus són aprofitables a través del seu reciclatge i recuperació, esdevenint un recurs enlloc d'un residu i aportant beneficis tant ambientals com socials per tothom.

En el marc de les campanyes de sensibilització ciutadana, l'Ajuntament de Barcelona impulsa accions i eines per acompanyar als ciutadans en la millora de la recollida de residus domèstics a través d'accions educatives i de formació dirigides a la ciutadania i als diferents col·lectius que conformen la ciutat. Perquè tant net és qui neteja com qui no embruta.

16è CONCURS D'IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA D'AUS

Al tancament d'aquest full informatiu, quan només falten les respostes a les fotografies dels mesos d'octubre, novembre, desembre i la prova final en directe, en Sergi Sales, l'encarregat del concurs, encara no havia pogut donar la classificació del concurs.

El 14 d'octubre va enviar un correu electrònic a les persones que concursen disculpant-se per no haver pogut actualitzar la classificació per diverses causes.

En el full informatiu del febrer i del març ja es van publicar les bases d'aquest concurs i són accessibles al web junt amb les fotos de cada mes.

Aquestes dues fotografies següents són les corresponents al mes de setembre.

A continuació les solucions que va donar en Sergi Sales a les fotografies del setembre

Les solucions del mes de setembre.

Àguila pescadora (Pandion halieetus)- Estany d'Ivars

Territ de temminckii (Calidris temminckii)- Parc Natural del Delta de l'Ebre

SS

A continuació les fotografies del mes d'octubre, a les quals es podia respondre fins el 31 d'octubre.

OBSERVACIONS ORNITOLÒGIQUES

Us recordem que el grup d'ornitologia de l'ANT té interès en recollir el màxim nombre de dades sobre les diverses espècies d'aus del nostre entorn. Si feu qualsevol observació, a Torrelles de Llobregat i el seu entorn, ho podeu comunicar a la nostra adreça electrònica ant.laformiga@gmail.com.

Cal donar les següents dades: espècie, nombre d'exemplars, data, hora i lloc de l'observació.

A continuació publiquem les observacions que ens han comunicat del mes d'octubre.

Bitxac comú (*Saxicola torquatus*) (2 ex.) observats als camps de can Gallina.
Diumenge, 29 d'octubre del 2017, a les 17 hores.
Observador: Vicenç Roig

Merla blava (*Monticola solitarius*) (1 ex.) observat a la pedrera de can Gallina.
Diumenge, 29 d'octubre del 2017, a les 16,30 hores.
Observador: Vicenç Roig

Pardal de bardissa (*Prunella modularis*) (1 ex.) observat a can Pinet.
Diumenge, 29 d'octubre del 2017, a les 17 hores.
Observador: Tomás Blasco

Lluer (*Carduelis spinus*) (2 ex.) observats a la menjadora de casa seva.
Dimarts, 24 d'octubre del 2017, a les 9 hores.
Observadora: Rosa Simon

Bernat pescaire (*Ardea cinerea*) (1 ex.) observat en vol sobre el casc urbà cap al mas Segarra.
Dilluns, 23 d'octubre del 2017, a les 8,45 hores.
Observador: Vicenç Roig

Cuereta torrentera (*Motacilla cinerea*) (1 ex.) observat a la pedrera de can Gallina.
Diumenge, 22 d'octubre del 2017, a les 18,30 hores.
Observador: Vicenç Roig

Merla blava (*Monticola solitarius*) (1 ex.) observat a la pedrera de can Gallina.
Diumenge, 22 d'octubre del 2017, a les 18,30 hores.
Observador: Vicenç Roig

Pinsà comú (*Fringilla coelebs*) (+ 25 ex.) observats als camps de la serra de can Valent.
Diumenge, 22 d'octubre del 2017, al matí.
Observadora: Rosa Simon

Cornella negra (*Corvus corone*) (4 ex.) observats en vol per sobre el casc urbà.
Diumenge, 15 d'octubre del 2017, a les 19 hores.
Observadora: Rosa Simon

Cotoliu (*Lullula arborea*) (1 ex.) observat al puig Vicenç.
Diumenge, 15 d'octubre del 2017, a les 18,25 hores.
Observador: Vicenç Roig

Bitxac comú (*Saxicola torquatus*) (2 ex.) observats al puig Vicenç.
Diumenge, 15 d'octubre del 2017, a les 18,20 hores.
Observador: Vicenç Roig

Falcó pelegrí (*Falco peregrinus*) (1 ex.) observats en vol des del turó de la Bruguera, a la vall de Torrelletes.
Diumenge, 15 d'octubre del 2017, a les 17,15 hores.
Observador: Vicenç Roig

Cuereta torrentera (*Motacilla cinerea*) (1 ex.) observat al pèlag del camí del Tabor.
Dissabte, 14 d'octubre del 2017, a les 17,40 hores.
Observador: Vicenç Roig

Oreneta cuablanca (*Delichon urbica*) + **Oreneta vulgar** (*Hirundo rustica*) + **Roquerol** (*Ptyonoprogne rupestris*) (+500 ex.) observat un gran grup de *D. urbica* amb alguns exemplars de *H. rustica* i de *P. rupestris* de pas per sobre el Tabor.
Dijous, 12 d'octubre del 2017, des de les 16,50 a les 17,15 hores.
Observador: Vicenç Roig

Merla blava (*Monticola solitarius*) (1 ex.) observat a la creu del campanar.
Dilluns, 9 d'octubre del 2017, a les 8,45 hores.
Observador: Vicenç Roig

Griva (*Turdus viscivorus*) (2 ex.) observats en vol des del Tabor cap al Montpedrós.
Dimarts, 3 d'octubre del 2017, a les 10,20 hores.
Observador: Vicenç Roig

Cuereta groga (*Motacilla flava*) (1 ex.) observat en vol des del Tabor.
Dilluns, 2 d'octubre del 2017, a les 18,20 hores.

Àguila calçada (*Aquila pennata*) (1 ex.) observat en vol des del Tabor en sentit Montjuïc.
Dilluns, 2 d'octubre del 2017, a les 15,45 hores.
Observador: Vicenç Roig

Xoriguer (*Falco tinnunculus*) (84 ex.) + **Àguila pescadora** (*Pandion haliaetus*) (1 ex.) observats en migració des de casa seva.
Diumenge, 1 d'octubre del 2017, de les 18 a les 19 hores.
Observador: Juan Mora

9è CONCURS DE FOTOGRAFIA NATURALISTA TORRELLENC

L'ANT organitza cada dos anys el Concurs de fotografia naturalista torrellenc. Enguany és la novena edició del concurs.

Us animem a fer les vostres fotografies de la natura del nostre entorn. Recordeu que es poden presentar fotografies en tres apartats diferents: fauna, flora i paisatge.

Es publiquen aquestes bases amb temps més que suficient per realitzar i triar les fotografies a presentar.

A continuació reproduïm les bases del concurs.

BASES

OBRES: Màxim 3 fotografies per apartat i autor/a.

MIDES I PRESENTACIÓ: Format entre 15 X 20 cm. i 21 X 30 cm. muntades sobre cartolina de 40 X 50 cm., darrera de la qual es farà constar el títol de l'obra. El mateix títol o títols, si es presenta més d'una obra, haurà de figurar en un sobre tancat on hi constarà el nom i el telèfon de l'autor/a.

LLIURAMENT: QUISES. Major, 47. 08629-Torrelles de Llobregat. Tel. 93 689 12 11.

JURAT: Estarà format per persones enteses en fotografia i natura.

EXPOSICIÓ: Les fotografies s'exposaran a la sala d'exposicions de la Biblioteca Pompeu Fabra.

CALENDARI

DATA D'ADMISSIÓ: Fins el diumenge, 5 de novembre del 2017.

LLIURAMENT DELS PREMIS: El dijous, 9 de novembre del 2017, a les 20,30 hores, a la Biblioteca Pompeu Fabra.

EXPOSICIÓ: Del 10 de novembre al 25 de novembre del 2015, a la Biblioteca Pompeu Fabra.

PREMIS

APARTAT FAUNA: 1r. Premi 50 € - 2n. Premi 30 € - 3r. Premi 20 €

APARTAT FLORA: 1r. Premi 50 € - 2n. Premi 30 € - 3r. Premi 20 €

APARTAT PAISATGE: 1r. Premi 50 € - 2n. Premi 30 € - 3r. Premi 20 €

NOTES

Cada persona concursant tindrà dret a un sol premi per apartat.

Les obres premiades de cada apartat, després de l'exposició, seran dipositades a l'arxiu de l'ANT i podran ser publicades per la nostra entitat.

Les fotografies no premiades es podran recollir a partir del 27 de novembre a **QUISES**. Major, 47. Torrelles de Llobregat. Tel. 93 689 12 11.

L'organització es reserva el dret de suspendre el concurs si no es presenten un mínim de fotografies.

Els premis, a judici del jurat, podran declarar-se deserts.

En l'apartat de fauna no s'admeten fotografies de nius, polls i/o animals en captivitat.

Totes les fotografies han de ser realitzades a l'àmbit local de Torrelles de Llobregat.

El fet de participar en aquest concurs suposa l'acceptació d'aquesta normativa i de les bases.

Imatges de l'exposició i de l'acte del lliurament dels premis de la 8a edició del concurs, l'any 2015.

MENJADORES PER ALS OCELLS A L'HIVERN

A la tardor i a l'hivern, és quan arriben els ocells hivernants provinents del nord d'Europa que s'allunyen dels freds més rigorosos en busca d'aliment. També és el temps més adequat per posar menjadores a l'abast dels ocells.

Si es vol ajudar, amb una aportació d'aliment suplementari, als ocells i, alhora, es vol gaudir de la seva presència propera per observar-los, és un bon moment per posar les menjadores.

Se'ls hi pot proporcionar l'aliment per a ocells que es ven normalment en les graneries. És molt efectiu el cacauet cru. Recordeu que l'aliment no pot ser salat ni torrat.

Des de fa uns quants anys, el grup d'ornitologia compra de forma col·lectiva cacauet cru sense closca.

Si esteu interessats en obtenir-ne, assistiu a la propera reunió del grup d'ornitologia o envieu un correu electrònic a l'adreça de l'ANT. Enguany surt a 2 euros/kg.

Lluer (*Carduelis spinus*) en una menjadora amb cacauet. Foto: Rosa Simon.

MIGRACIÓ DE LES AUS PLANEJADORES

Enguany s'ha pogut seguir observant el pas de la migració de les aus planejadores fins a mitjans d'octubre.

L'1 d'octubre es va observar el pas d'una gran quantitat de Xoriguer (*Falco tinnunculus*).

Si heu seguit el pas migratori i teniu alguna dada per aportar, ho podeu fer enviant-ho per correu electrònic a:

ant.laformiga@gmail.com

Recordeu que podeu seguir la migració en el nostre entorn al blog de Juan Mora:

<http://pernisapivorus.wordpress.com/>

Des del turó de la Magarola, a Collserola, es fa un seguiment més continuat. Es poden veure les xifres del seguiment d'aquest punt a l'adreça següent:

<http://www.parcnaturalcollserola.cat/pages/observacions-magarola>

Un exemplar d'Aligot vesper (*Pernis apivorus*) amb can Pi el cementiri al fons. Foto: Juan Mora.

LÍNIES ELÈCTRIQUES EN EL NOSTRE ENTORN

A l'abril d'enguany la nostra associació va rebre de la Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya una petició d'informe en relació amb el projecte "Modificació de la línia aèria de transport d'energia elèctrica a 220 kV Penedès-Viladecans: variant urbana de Begues, al terme municipal de Begues."

Ens sol·licitaven les aportacions, informes i suggeriments a incorporar en el document d'abast de l'estudi d'impacte ambiental per determinar el nivell de detall i el grau d'especificació.

Tractant-se d'una línia elèctrica que passava per dins de la trama urbana de Begues, que inicialment estava previst de soterrar, i que el projecte esmentat pretenia desviar mitjançant una línia aèria, l'entitat es va posar en contacte amb altres associacions de Begues interessades en el tema i es van presentar de forma conjunta un plec d'al·legacions.

Sembla que aquesta variant passaria per una part del terme municipal de Torrelles de Llobregat.

Actualment estem pendants de rebre més informació dels grups interessats de Begues.

Ara, en el mes d'octubre, hem tornat a rebre consulta sobre l'"Augment de capacitat de transport de LE aèria 220kv Begues-Can Jardí". Aquesta línia d'alta tensió entre Begues i Rubí es vol modificar per augmentar la seva capacitat de transport d'energia mantenint el seu actual traçat. Sembla que només és modifiquen les torres per augmentar la seva altura i es reforcen els fonaments.

ALLIBERAMENT DE TORTUGUES DE RIEROL AL DELTA DEL LLOBREGAT

Ens fem ressò de l'alliberament d'exemplars de Tortuga de rierol (*Mauremys leprosa*) a l'estany de cal Tet, al costat de la desembocadura del Llobregat. Aquesta espècie també és present a la riera de Torrelles.

A continuació reproduïm la nota informativa del web dels Espais Naturals del Delta del Llobregat.

20/10/2017

Alliberament de tortugues de rierol als Espais Naturals del Riu

Per segon any consecutiu s'han alliberat 22 exemplars de tortuga de rierol (*Mauremys leprosa*) als Espais Naturals del Riu (estany de cal Tet), en el marc del projecte de conservació d'aquesta espècie que impulsen el Consorci dels espais naturals del delta del Llobregat i el ZOO de Barcelona.

La tortuga d'aigua ibèrica o tortuga de rierol és una espècie catalogada com a "vulnerable" per la Unió Internacional per a la Conservació de la Natura (UICN); això vol dir que les seves poblacions estan amenaçades si no es duen a terme accions de conservació.

Aquesta actuació és fruit del conveni de col·laboració signat el 2012 entre el Zoo de Barcelona i el Consorci dels Espais Naturals del Delta del Llobregat per a la conservació de la tortuga de rierol al delta del Llobregat. Les accions es concreten en la cria d'aquesta espècie a les instal·lacions del ZOO, l'alliberament dels exemplars nascuts als espais naturals del Delta per tal de reforçar les poblacions naturals, el seguiment de les tortugues alliberades i la

sensibilització als visitants del ZOO dels valors naturals del Delta i dels problemes de conservació d'aquesta espècie.

El 2012 es va adequar una instal·lació al ZOO que recrea una bassa amb vegetació aquàtica autòctona, on es va col·locar una població reproductora de tortugues d'aigua i es va instal·lar senyalització informativa del projecte i del delta del Llobregat. L'any 2014 van néixer les primeres cries, fet que s'ha repetit els anys següents, i l'any 2016 es va produir el primer alliberament d'exemplars.

El dilluns 16 d'octubre va tenir lloc l'alliberament d'un total de 22 tortugues de rierol, 7 d'elles nascudes al Zoo de Barcelona i 15 provinents del Centre de Recuperació d'Amfibis i Rèptils de Catalunya (CRARC), als Espais Naturals del Riu (cal Tet-ca l'Arana). Es tracta d'una zona humida de grans dimensions (110 hectàrees) amb hàbitats aquàtics diversos (zones inundació temporal, basses, estanys, canals i el tram final del riu) i gran disponibilitat d'aliment.

L'alliberament es realitza en aquestes dates per donar temps a les tortugues a aclimatar-se al nou hàbitat, abans de la hibernada.

Cada tortuga està marcada amb un codi específic al marge de la closca i s'han pres diverses mesures corporals abans de l'alliberament. Això permetrà avaluar la seva adaptació a la natura en cas que siguin capturades en el programa de seguiment posterior que preveu el conveni.

A l'acte han assistit el director del Zoo de Barcelona, el cap de secció de biodiversitat dels serveis territorials del Departament de Territori i Sostenibilitat, un representant del CRARC i la gerent del Consorci, a més de tècnics del Consorci i del Zoo. Tots ells han destacat el gran valor dels espais naturals del delta del Llobregat i el paper que el Zoològic té en la conservació de les espècies autòctones.

OBSERVACIONS ORNITOLÒGIQUES DEL DELTA DEL LLOBREGAT

A continuació reproduïm algunes observacions ornitològiques realitzades al delta del Llobregat extretes del web dels Espais Naturals del Delta del Llobregat.

Phoenicopterus roseus

Flamenc - Flamenco - Flamingo

1 ex. immatur a la bassa dels Pollancrel el 2.X (F. López). Encara els 5 exs. a la platja de ca l'Arana el 4.X (F. López). 1 ex. a la bassa dels Pollancrel el 6.X (F. López). 3 exs. al riu sota el pont Nelson Mandela el 12.X (J. Farreny) i 7 exs. el 14.X (J. Bellavista). 7 exs. a la Vidala el 21.X (E. Ramon). 9 exs. a la maresma de cal Nani el 24.X (P. Esteban / Ornitho.cat). 10 exs. al riu sota el pont Nelson Mandela el 24.X (R. Bastida / Ornitho.cat) i 9 exs. el 30.X (F. López).

Foto 21.X: Eio Ramon

Charadrius morinellus

Corriol pit-roig - Chorlito carambolo - Dotterel

1 ex. a la platja de Viladecans el 12.X (J. Bellavista).

Foto 12.X: Josep Bellavista

Aquila pennata

Aguila calçada - Aguila calzada - Booted Eagle

1 ex. sobre can Dimoni el 4.X (R. Bastida). 3 exs. sobre el Remolar el 5.X (R. Gutiérrez). 1 ex. sobre la maresma del Remolar el 21.X (E. Ramon) i 1 ex. sobre cal Tet el 22.X (F. López, et al.). 1 ex. sobre la pollancreda de la Vidala el 27.X (M. O'Neill).

Foto 21.X: Eio Ramon

ATLES D'OCCELLS NIDIFICANTS DE BARCELONA

Aquest mes d'octubre s'ha presentat l'Atles d'ocells nidificants de Barcelona. A continuació en reproduïm dues notes informatives. La primera és pròpiament una informació de l'acte presentació publicat al web municipal i la segona és extreta del web de l'ICO.

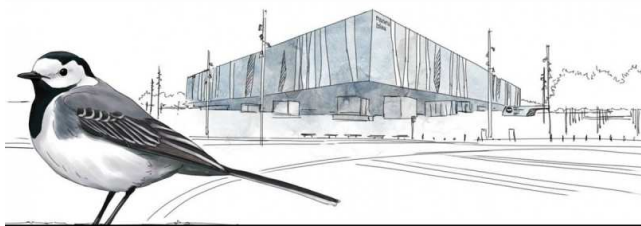
Presentació de l'Atles d'ocells nidificants de Barcelona

Iniciativa de l'Aj. de Barcelona, la UB, la Fundació Zoo, l'ICOcells, amb participació d'altres entitats i 300 voluntaris.

Ahir, dijous 19/10/17 es va presentar l'Atles d'ocells nidificants de Barcelona.

20-10-2017

L'Atles dels ocells nidificants de Barcelona ha estat una iniciativa conjunta de l'Ajuntament de Barcelona, la Universitat de Barcelona, la Fundació Zoo, l'ICOcells i en la que també han participat el Parc Natural de la Serra de Collserola, el Centre Tecnològic Forestal de Catalunya, el Museu de Ciències Naturals de Barcelona, l'Agència de Salut Pública de Barcelona, i l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals.

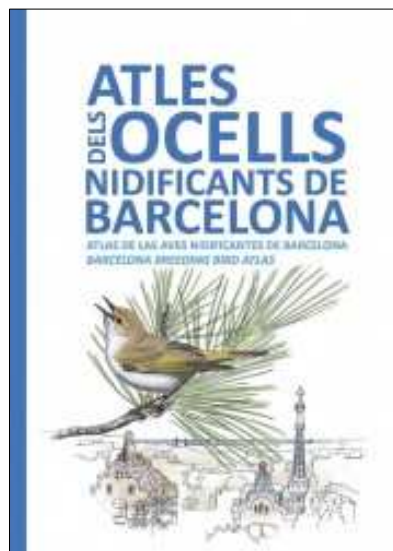

83 espècies no són un nombre menyspreable. La biodiversitat pica a les portes de la ciutat, com va dir un dels ponents, i aquesta magnífica obra és una diagnosi perfecta per dissenyar una gestió acurada.

El llibre conté les clàssiques quadrícules de presència absència, però amb una precisió impressionant. També fa extrapolacions predictives de presència en base a les condicions ecològiques i les necessitats de cada espècie, comparatives entre al·lòctones i autòctones, distribució de les espècies segons l'estrat de la vegetació en el que crien, mostra rangs numèrics de parelles per quadrícula,... que més se li pot demanar?.

Els autors van destacar aspectes com el de la importància dels espais oberts de Collserola per la seva biodiversitat. Tal vegada aquestes dades es podran fer servir per decidir com gestionar aquests espais on crien les últimes parelles de perdiu o bitxacs, per citar algunes espècies. O com zonificar els usos de la ciutat. Per exemple els corredors verds, que han de servir d'eixos de connexió entre Collserola i els principals parcs de la ciutat: Montjuïc, Tres Turons, Ciutadella,... no s'han de convertir en embornals de biodiversitat. Seria doncs desitjable excloure d'aquests espais les colònies de gats ferals. La presència de gossos sense lligar al vessant de Collserola de ben segur que condiciona la nidificació d'ocells que crien a terra o baixa alçada, com va destacar Xavier Ferrer. Potser ens haurien de plantejar recuperar el pasturatge per controlar la vegetació, malgrat les traves municipals (hi ha una ordenança que ho prohibeix i que seria necessari derogar).

Atles dels ocells nidificants de Barcelona

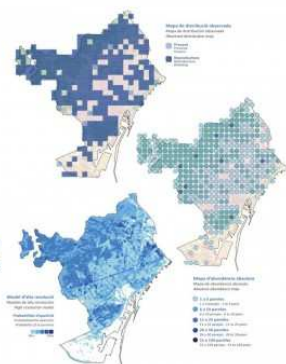
Els ocells són un dels grups faunístics més rellevants de la ciutat de Barcelona. Aquest atles presenta la distribució i abundància de les espècies barcelonines amb un nivell de detall inèdit a casa nostra.

L'Atles dels ocells nidificants de Barcelona és un projecte impulsat i desenvolupat per l'Ajuntament de Barcelona, la Fundació Zoo de Barcelona, l'Institut Català d'Ornitologia i la Universitat de Barcelona. Aquest projecte va néixer l'any 2011, fruit de l'interès de conèixer quines són i on es troben les espècies d'ocells que es reproduïxen al terme municipal, així com la seva abundància. L'Atles dels ocells nidificants de Barcelona és una obra coral que no pot ser entesa sense la participació i l'esforç de les més de 300 persones que, de forma individual o dins d'algun col·lectiu, van dedicar el seu temps de forma altruista en la recopilació de dades durant les primaveres de 2012 a 2015. Tots junts han dut un projecte amb voluntat d'integrar les capacitats de cada part per posar a disposició de tothom una eina sobre la biodiversitat de Barcelona. El resultat és un producte que pot aportar molts valors afegits: patrimonials, de gestió ambiental, educatius, científics i de lleure.

L'Atles dels ocells nidificants de Barcelona es caracteritza pel detall amb que s'ha investigat sobre el terreny, s'han tractat les dades i finalment es recullen en aquest llibre. No estem davant del primer atles d'ocells d'una ciutat o municipi, però sí d'un dels que mostra la informació de forma més precisa. El treball de camp s'ha dut a terme amb una resolució de 500x500 m com a mínim, i els models d'alta resolució mostren la probabilitat que un ocell es trobi en un determinat lloc amb una precisió de 25x25 m.

Aquesta passió pel detall ha arribat a l'element més artístic del treball, les il·lustracions de les 83 espècies que mostren no només l'aspecte dels ocells en temporada de nidificació, si no que s'emmarquen dins de 83 paisatges característics de Barcelona.

Citació recomanada: Anton, M., Herrando, S., Garcia, D., Ferrer, X. & Cebrian, R. 2017. Atles dels ocells nidificants de Barcelona. Ajuntament de Barcelona/ICO/UB/Zoo. Barcelona.

CALENDARI DE REUNIONS DE L'ANT

Dilluns, 20 de novembre, a les 21 hores, a can Sostres. **Reunió del grup d'ornitologia.**

Dilluns, 20 de novembre, a les 21,30 hores, a can Sostres. **Reunió de junta directiva.**

Les reunions de la junta directiva de l'ANT són obertes a la participació de tots els membres de l'associació, amb veu i sense vot.

Les reunions del grup d'ornitologia són obertes a la participació de totes aquelles persones que tinguin interès en el món de les aus.

ACTIVITATS DE L'ANT

Diumenge, 5 de novembre. Finalitza el termini per a la presentació de fotografies al **9è Concurs de fotografia naturalista torrellenc.**

Dijous, 9 de novembre, a les 20,30 hores, a la Biblioteca Pompeu Fabra, de Torrelles de Llobregat. Xerrada **"Natusfera. Una plataforma de ciència ciutadana"**, a càrrec de Jaume Piera i, tot seguit, **Acte de lliurament dels premis del 9è Concurs de fotografia naturalista torrellenc.**

Del divendres, 10 al dissabte, 25 de novembre, a la Biblioteca Pompeu Fabra, en els horaris habituals. **Exposició de les fotografies del 9è Concurs de fotografia naturalista torrellenc.**

Dissabte, 11 de novembre, Sant Martí, a les 9 del matí, a la plaça de l'Ajuntament. **Passejada naturalista guiada de Sant Martí.**

Diumenge, 26 de novembre, a les 16 hores, a la plaça de l'Església. **Passejada per observar els ocells del nostre entorn.** Cal avisar de l'assistència. T. 93 689 03 66.

Dijous, 30 de novembre. Finalitza el termini per respondre a les dues fotografies corresponents al mes de novembre del **16è Concurs d'identificació fotogràfica d'aus.** Per participar en aquest concurs només cal demanar de rebre les fotografies per correu electrònic a l'adreça sergisales@gmail.com.

ALTRES ACTIVITATS

Dissabte, 4 de novembre, a la Garrotxa. **Dels aiguamolls de la Moixina a les fagedes de la Serra del Corb.** Interessant ruta circular que permet descobrir els ambients forestals humits de la Garrotxa i aprofundir els nostres coneixements sobre vulcanisme. Començarem pels encisadors aiguamolls de la Moixina, al costat d'Olot, per anar pujant, poc a poc, cap als boscos de fajos, roures i alzines que s'alternen a l'obaga d'aquesta serra prou desconeguda, conferint-li, en període tardorenc, un aspecte de mosaic bellament acolorit. Tot plegat, sense deixar de sorprendre'ns per les petjades que els nostres avantpassats hi han deixat sota forma de camps artigats o ermites i per les empremtes volcàniques que ens trobarem: el volcà del Racó i les colades de lava del Croscat i el Puig Jordà. Organitzada per DEPANA. T. 932 104 679, info@depana.org, www.depana.org

Diumenge, 12 de novembre, a Pratdip, de les 9 a les 13,30 hores. **Pedra seca a les Setjoles i a Tres Quarts.** Farem diverses accions de millora de l'entorn. Entre elles treballarem en refer marges de pedra seca, i al temps que treballem, aprendrem quatre coses d'aquest antic art de la pedra seca. Organitzada pel Gepec. T. 977331142. www.gepec.cat

Dissabte, 18 de novembre. **Sortida de natura al Gorg Blau de Rajadell.** Ens endinsarem per un bosc de ribera ben conservat que ens permetrà gaudir i conèixer-ne els detalls i les singularitats. Observarem, olorarem, buscarem, descobrirem la natura que ens volta, els rastres i petjades, la geologia...aprendrem a llegir l'entorn. Passejada de 6 km i poc desnivell, apte per petits i grans. Organitzada per DEPANA. T. 932 104 679, info@depana.org, www.depana.org

Dijous, 23 de novembre, a les 21,15 hores, a la Llibreria Horitzons (C/València 149, Barcelona). **Xerrada : Viatge naturalista a Kerala (Índia)**, a càrrec de Pedro Plans. L'estat de Kerala està situat en l'extrem sud del subcontinent indi, entre l'Oceà Índic i els estats de Karnataka i TamilNadu. El viatge va començar i finalitzar a Kochi, ciutat pesquera coneguda per les xarxes xineses. El viatge va incloure la reserva Thatekkad, la reserva forestal Idamalayar, el PN Periyar, la reserva de vida salvatge de Chinnar, el PN Eravikulam, el PN Indira Gandhi, la reserva de vida salvatge Parambikulam, i el PN Mudumalai. Les muntanyes Ghats Occidentals s'estenen paral·lelament a la costa de l'Oceà Índic i ocupen la part oriental de l'estat de Kerala. El ecosistema de les muntanyes Ghats Occidentals és un ecosistema de gran biodiversitat i compta amb un nombre elevat d'espècies endèmiques. A Kerala s'han observat 508 espècies d'aus, 139 espècies de mamífers, 179 espècies de rèptils i amfibis, i 7400 espècies de plantes. Les espècies endèmiques incloent 16 espècies de mamífers, 26 espècies d'aus, 84 espècies d'amfibis i rèptils, i 1600 espècies de plantes.

Entre les espècies d'aus endèmiques cal destacar la cotorra malabar (Malabar parakeet), el papamosques taronja i negre (orangeandblackflycatcher), el càlao gris malabar (Malabar greyhornbill), la piula de Nilgiri (Nilgiri pipit), el tord blau de ventre blanc (white-bellied shortwing), el papamosques de Nilgiri (Nilgiri flycatcher), la garsa arbòria de ventre blanc (white-bellied treepie), el gall gris (grey junglefowl), el xerraire de barbata negra (rufous-breasted laughingthrush), el colom de Nilgiri (Nilgiri wood-pigeon), el bulbul de cap gris (grey-headed bulbul), el papamosques blau de ventre blanc (white-bellied blue-flycatcher) i el suimanga carmesí (crimson-backed sunbird).

Les muntanyes Ghats Occidentals tenen poblacions importants d'elefant asiàtic i tigre de bengala, i espècies endèmiques com el macaco de cua de lleó, la tahr de Nilgiri (cabra muntès), el búfal gaur i el langur de Nilgiri.

La fragmentació del bosc degut al cultiu intensiu de te i a l'urbanització de moltes zones ha provocat que moltes de les espècies endèmiques d'aus i mamífers estiguin en perill d'extinció.